

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

РОЗ'ЯСНЕННЯ ПОРЯДКУ ФІНАНСУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ, ЩО НАДАЮТЬСЯ ОСОБАМ ІЗ ЧИСЛА ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ АБО ОКРЕМИХ ЇЇ МІСЦЕВОСТЯХ

Порядок фінансування соціальних послуг, що надаються особам із числа внутрішньо переміщених осіб під час дії воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях затверджено постановою Кабінету міністрів України від 7 липня 2022 р. № 784 [«Деякі питання фінансування соціальних послуг під час дії воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях»](#).

Цей Порядок визначає механізм фінансування соціальних послуг, що надаються надавачами соціальних послуг державної/комунальної форми власності особам із числа внутрішньо переміщених осіб, які опинилися у складних життєвих обставинах через шкоду, завдану бойовими діями, терористичним актом, збройним конфліктом, тимчасовою окупацією (далі – отримувачі соціальних послуг), під час дії воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях за їх новим задекларованим/зареєстрованим місцем проживання (перебування)/місцем звернення.

Відповідно до Порядку фінансування соціальних послуг, що надаються особам із числа внутрішньо переміщених осіб під час дії воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях, фінансування соціальних послуг особам із числа внутрішньо переміщених осіб, що надають надавачі соціальних послуг державної/комунальної форми власності, які включені до Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг (далі – заклади), здійснюється шляхом:

- 1) компенсації закладам або їх засновникам окремих витрат, які є складовими наданих соціальних послуг, а саме:
 - витрат на оплату комунальних послуг,
 - оплату праці за працевлаштування отримувачів соціальних послуг,
 - облаштування місць для проживання отримувачів соціальних послуг, забезпечення їх продуктами харчування, одягом, взуттям, засобами гігієни, предметами першої необхідності;
- 2) зарахування коштів допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам на рахунок закладу як компенсації за надані соціальні послуги;
- 3) залучення коштів з інших джерел, не заборонених законодавством.

Компенсація витрат на оплату комунальних послуг

Компенсація закладам витрат на оплату комунальних послуг здійснюється відповідно до [Порядку та умов надання компенсації центральним органам виконавчої влади та місцевим бюджетам на оплату комунальних послуг, що надаються під час розміщення в умовах воєнного стану тимчасово переміщених осіб](#), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 р. № 261 із змінами та доповненнями.

Ці Порядок та умови визначають механізм надання компенсації центральним органам виконавчої влади та місцевим бюджетам на оплату комунальних послуг, спожитих у будівлях (приміщеннях) закладами, підприємствами, установами та організаціями державної і комунальної форми власності, закладами освіти приватної форми власності, у яких в умовах воєнного стану на безоплатній основі розміщені тимчасово переміщені особи.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Компенсація надається за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету на покриття витрат центральних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, сплачених закладами за комунальні послуги, спожиті у будівлях (приміщеннях), що перебувають на їх балансі, і в яких в умовах воєнного стану на безоплатній основі розміщені тимчасово переміщені особи, а саме за:

- послуги з постачання теплової енергії (або теплової енергії як товарної продукції);
- послуги з постачання гарячої води, централізованого водопостачання та централізованого водовідведення;
- послуги з поводження з побутовими відходами або вивезення побутових відходів;
- послуги з постачання та розподілу природного газу;
- послуги з постачання та розподілу електричної енергії;
- інші види енергоносіїв (дрова, пелети, вугілля тощо).

Порядок отримання компенсації комунальному закладу (надавачу соціальних послуг):

1) заклади комунальної форми власності на безоплатній основі розміщують тимчасово переміщених осіб у будівлях (приміщеннях), що перебувають на їх балансі;

2) заклади комунальної форми власності, у яких розміщено тимчасово переміщених осіб на безоплатній основі, *до 20-го числа місяця*, наступного за звітним, у якому були отримані комунальні послуги, *забезпечують оплату комунальних послуг та подають інформацію до відповідного органу місцевого самоврядування*, що в обов'язковому порядку містить:

- найменування звітного місяця,
- повне найменування закладу,
- код згідно з ЄДРПОУ,
- підтвердні документи щодо фактичної оплати комунальних послуг за звітний місяць;

3) органи місцевого самоврядування (ОМС) *не пізніше 25 числа місяця*, наступного за звітним, *подають до відповідної обласної військової адміністрації [заяву на отримання компенсації](#)* за формою згідно з додатком до цих Порядку та умов та підтвердні документи щодо фактичної оплати комунальних послуг за попередній звітний місяць.

4) обласні військові адміністрації, центральні органи виконавчої влади після отримання заяв від органів місцевого самоврядування, подають узагальнену інформацію Мінрегіону до 28-го числа місяця, наступного за звітним.

5) Мінрегіон узагальнює інформацію, подану обласними військовими адміністраціями, центральними органами виконавчої влади та готує проект рішення Кабінету Міністрів України про виділення коштів із резервного фонду державного бюджету;

У разі недотримання вимог Порядку та умов надання компенсації центральним органам виконавчої влади та місцевим бюджетам на оплату комунальних послуг, що надаються під час розміщення в умовах воєнного стану тимчасово переміщених осіб, Мінрегіон повертає подані матеріали відповідним обласним військовим адміністраціям, центральним органам виконавчої влади із зазначенням причини їх повернення.

6) компенсація надається починаючи з 1 березня 2022 р. та виключно після здійснення оплати комунальних послуг за попередній місяць.

Рис.1. Алгоритм компенсації комунальному закладу витрат на оплату комунальних послуг

Компенсація витрат на оплату праці за працевлаштування отримувачів соціальних послуг

Компенсація закладам витрат на оплату праці за працевлаштування отримувачів соціальних послуг здійснюється відповідно до [Порядку надання роботодавцю компенсації витрат на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 березня 2022 р. № 331 із змінами та доповненнями.

Така компенсація надається закладам витрат на оплату праці за працевлаштування отримувачів соціальних послуг на посади:

- фахівця із соціальної роботи,
- соціального працівника,
- соціального робітника,
- практичного психолога/психолога/психолога установи соціального захисту,
- педагога соціального,
- вихователя,
- помічника вихователя,
- вихователя соціального по роботі з дітьми з інвалідністю,
- асистента вихователя,
- асистента вихователя соціального по роботі з дітьми з інвалідністю,
- сестри медичної.

Компенсація витрат роботодавцю за кожну працевлаштовану внутрішньо-переміщену особу (ВПО)

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Компенсація витрат роботодавцю за кожну працевлаштовану ВПО надається відповідно до Порядку надання роботодавцю компенсації витрат на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні. Компенсація витрат надається роботодавцю за кожну працевлаштовану ВПО на умовах строкового або безстрокового трудового договору (контракту), гіг-контракту, зокрема за сумісництвом, за таких умов:

- роботодавець перебуває на обліку як платник єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;
- розмір заробітної плати працівника за повністю виконану місячну (годинну) норму праці не може бути нижчим за розмір мінімальної заробітної плати, встановленої законодавством;
- подання в установленому законодавством порядку податкової звітності за IV квартал 2021 р. або річної звітності за 2021 рік.

Розмір компенсації витрат роботодавцю (надавачу соціальних послуг державної/комунальної форми власності)

Компенсація витрат надається у розмірі 6500 гривень щомісяця за кожну працевлаштовану ВПО, за яку роботодавцем сплачується єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, на період воєнного часу та протягом 30 календарних днів після його скасування або припинення.

Загальна тривалість надання компенсації витрат не може перевищувати двох місяців з дня працевлаштування ВПО.

Порядок оформлення компенсації роботодавцю (надавачу соціальних послуг):

- 1) ВПО звертається до роботодавця (надавача соціальних послуг державної/комунальної форми власності) щодо працевлаштування;
- 2) роботодавець (надавач соціальних послуг державної/комунальної форми власності) працевлаштовує ВПО;
- 3) роботодавець (надавач соціальних послуг державної/комунальної форми власності) подає заяву про компенсацію витрат через Портал «Дія» або особисто до місцевих центрів зайнятості з документами про працевлаштування (копії наказу, договору тощо), відомостями про працівників (ПІП, ідентифікаційний код, копія довідки ВПО тощо), розрахунковий рахунок роботодавця (*не раніше ніж через 5 днів з дня працевлаштування ВПО*);
- 4) регіональним центром зайнятості приймається рішення щодо надання або відмови у наданні компенсації витрат (*протягом 5 календарних днів після отримання заяви від роботодавця*);
- 5) регіональним центром зайнятості здійснюється перерахування коштів роботодавцю за перший місяць роботи ВПО (*протягом 5 робочих днів після прийняття рішення щодо надання компенсації витрат або отримання відомостей з Реєстру роботодавців отримувачів компенсації витрат через Портал «Дія»*);
- 6) регіональний центр зайнятості здійснює перерахування коштів роботодавцю за другий місяць роботи (*протягом 5 робочих днів після надходження повідомлення про підтвердження продовження зайнятості ВПО*).

Рис.2. Алгоритм компенсації комунальним закладам витрат на оплату праці за працевлаштування ВПО

Компенсація витрат на облаштування місць для отримувачів соціальних послуг, забезпечення товарами та предметами першої необхідності

Компенсація закладам витрат на облаштування місць для отримувачів соціальних послуг, забезпечення їх продуктами харчування, одягом, взуттям, засобами гігієни та предметами першої необхідності здійснюється за рахунок коштів, що надійшли в національній та іноземній валюті на поточний рахунок Мінсоцполітики, відкритий у Національному банку, від фізичних та юридичних осіб, резидентів і нерезидентів як благодійна пожертва, гуманітарна допомога, гранти та дарунки, шляхом зарахування таких коштів обласним та Київській міській військовим адміністраціям, виконавчим органам сільських, селищних, міських рад, закладам відповідно до [Порядку надання гуманітарної та іншої допомоги цивільному населенню в умовах воєнного стану в Україні](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 7 березня 2022 р. № 220 “Питання надання гуманітарної та іншої допомоги цивільному населенню в умовах воєнного стану в Україні”.

За даними Мінсоцполітики, більше 3,5 тисяч людей, які отримували соціальні послуги у стаціонарних умовах в закладах, були евакуйовані до аналогічних закладів, розташованих в більш безпечних регіонах. Водночас є також переміщені літні люди та люди з інвалідністю, які не перебували у закладах з проживанням, але на сьогодні втратили місце проживання або можливість повернутись додому та потребують догляду.

Так, під час воєнного стану більше 4 тисяч літніх людей протягом доби після звернення, в екстреному порядку, який розробило Мінсоцполітики, були влаштовані до закладів стаціонарного догляду і отримали тимчасове місце проживання, їжу, ліки, догляд, іноді навіть не маючи при собі документів.

Як зазначають у Мінсоцполітики, оскільки надання соціальних послуг фінансується з місцевих бюджетів, але в місцевих бюджетах не були передбачені коштів для надання

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

соціальних послуг внутрішньо переміщеним особам, тому було прийнято рішення використати всі можливості навіть в умовах обмежених ресурсів, щоб підтримати громади, які прийняли переміщених людей, в наданні соціальних послуг за рахунок коштів Державного бюджету та благодійної допомоги, яка надходить на офіційні урядові рахунки¹.

Зарахування коштів допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам на рахунок закладу як компенсації за надані соціальні послуги

У разі розміщення отримувачів соціальних послуг із числа осіб похилого віку, осіб з інвалідністю в будинках-інтернатах для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, відділеннях стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання, утворених при територіальних центрах соціального обслуговування (надання соціальних послуг)/центрах надання соціальних послуг, та забезпечення їх комунально-побутовими послугами, харчуванням, одягом, взуттям, м'яким та твердим інвентарем, призначена таким особам відповідно до Порядку надання допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 березня 2022 р. № 332 [“Деякі питання виплати допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам”](#), **допомога на проживання внутрішньо переміщеним особам може бути перерахована такими особами** (законними представниками для осіб, цивільна дієздатність яких обмежена/недієздатних осіб, яким призначено опікуна, уповноваженою особою органу опіки та піклування (для недієздатних осіб, з опікунами яких втрачено зв'язок під час дії надзвичайного або воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях), закладом з проживанням (для осіб, цивільна дієздатність яких обмежена/недієздатних осіб, яким піклувальника/опікуна не призначено) **з поточного рахунка** із спеціальним режимом використання або банківського рахунка (за стандартом IBAN), **на який була зарахована допомога на проживання внутрішньо переміщеної особі, на рахунки закладів з проживанням.**

Передача коштів між місцевими бюджетами для фінансування соціальних послуг

У разі переміщення (евакуації) отримувачів соціальних послуг із числа осіб похилого віку, осіб з інвалідністю, які тимчасово або постійно проживали в закладах з проживанням та отримували соціальну послугу стаціонарного догляду, паліативного догляду або підтриманого проживання, до аналогічних закладів з проживанням **виконавчими комітетами відповідних місцевих рад**, місцевими держадміністраціями, військово-цивільними адміністраціями або військовими адміністраціями може бути прийнято **рішення про передачу коштів між місцевими бюджетами для фінансування соціальних послуг** стаціонарного догляду, паліативного догляду або підтриманого проживання **без укладення договорів** відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 р. № 252 “Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану”.

Фінансування соціальних послуг, що надають заклади – надавачі соціальних послуг державної/комунальної форми власності, також може здійснюватися за рахунок коштів місцевих бюджетів, благодійних пожертв, благодійних грантів, міжнародної технічної допомоги та інших джерел, не заборонених законодавством.

¹ <https://www.msp.gov.ua/news/22025.html>

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Таким чином, розширено можливості фінансування соціальних послуг особам із числа внутрішньо переміщених осіб, що надають заклади державної/комунальної форми власності, а саме:

- компенсації надавачам соціальних послуг державної/комунальної форми власності окремих витрат на оплату комунальних послуг відповідно до Порядку та умов надання компенсації центральним органам виконавчої влади та місцевим бюджетам на оплату комунальних послуг, що надаються під час розміщення в умовах воєнного стану тимчасово переміщених осіб, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 р. № 261;
- компенсації надавачам соціальних послуг державної/комунальної форми власності витрат на оплату праці за працевлаштування отримувачів соціальних послуг відповідно до Порядку надання роботодавцю компенсації витрат на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 березня 2022 р. № 331;
- компенсації надавачам соціальних послуг державної/комунальної форми власності витрат на облаштування місць для проживання отримувачів соціальних послуг, забезпечення їх продуктами харчування, одягом, взуттям, засобами гігієни, предметами першої необхідності відповідно до Порядку надання гуманітарної та іншої допомоги цивільному населенню в умовах воєнного стану в Україні, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 7 березня 2022 р. № 220 "Питання надання гуманітарної та іншої допомоги цивільному населенню в умовах воєнного стану в Україні";
- зарахування коштів допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам на рахунок закладу (надавачу соціальних послуг державної/комунальної форми власності) як компенсації за надані соціальні послуги;
- передачі коштів між місцевими бюджетами для фінансування соціальних послуг шляхом прийняття рішення про передачу коштів між місцевими бюджетами для фінансування соціальних послуг стаціонарного догляду, паліативного догляду або підтриманого проживання без укладення відповідних договорів;
- можливості фінансування соціальних послуг, що надають заклади державної/комунальної форми власності, за рахунок коштів місцевих бюджетів, благодійних пожертв, благодійних грантів, міжнародної технічної допомоги та інших джерел, не заборонених законодавством.